880/11

Den 28. november 2011 blev i sag nr. 79.409:

xxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Skandia Danmark
Kay Fiskers Plads 9
2300 København S

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning i Skandia Danmark. Han klager over selskabets kursværn for den pågældende ordning.

Selskabet henviser til, at kursværnet er indført i dialog med Finanstilsynet.

Af klageskemaet, som er underskrevet den 22/11 2010, fremgår bl.a.:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
…
Siden det første chok tilbage i 2008 om et strafgebyr (under pseudonymet 'kursværn') på hele 15%, har jeg løbende ringet for at høre hvad status har været. Det er gået ned, og nogle gange op - dette gebyr. Pt. er kursværnet på 0,6% - principielt burde det vel så bortfalde. Men dette har de tidligere nægtet.
Jeg forstår at kun ved at betale dette gebyr kan jeg flytte min pension til et bedre funderet og drevet selskab. For at sige det mildt, er jeg ekstremt rasende over denne stavnsbinding af MIN pension.
Løbende har medarbejdere i deres kundeservice måtte stå for skud for min vrede. Og flere medarbejdere og en enkelt chef har da også nødtvungent erkendt at dette kursværn findes da selskabets finansielle situation ikke har været god. Mao. for at holde på kapitalen - i.e. min og andres pension.
Jeg synes simpelthen det er under al kritik at jeg intet har kunnet gøre for at få MINE penge flyttet uden denne form for afpresselse [afpresning]. Det er uanstændigt og simpelthen ikke fair, logisk eller rimeligt.
Skandia har gennem lang tid været det eneste selskab med dette 'kursværn'. Og det må altså høre op! Jeg kunne have administreret min pensionsordning langt bedre i et andet selskab og er formentlig gået glip af mange penge havde jeg kunne dette.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …

Jeg vil have mine penge flyttet nu! Jeg accepterer et administrationsgebyr modsvarende den faktiske tid dette tager. Men ikke 0,6%!"

Selskabet har i brev af 15/12 2010 til nævnet bl.a. anført:

"Skandias redegørelse:
I oktober 2008 anmeldte Skandia sats for kursværn i Skandia Bonuspension til Finanstilsynet, gældende for policer med en nytegningsdato før 1. oktober 2008.

Skandia er som finansiel virksomhed under tilsyn af Finanstilsynet.

Kursværnet blev af Skandia indført i dialog med Finanstilsynet og med orientering til Forbrugerrådet.

Kursværnet er indført som følge af den verdensomspændende finansielle krise, der medførte store tab på finansielle aktiver.

Kursværnet er et udtryk for ansvarlig virksomhedsledelse, og sikrer at kontributionsprincippet overholdes.

Med et kursværn sikrer Skandia kundernes pensionsopsparing i Skandia Bonuspension mod spekulation fra kunder, der mener der er kortsigtede fordele ved at flytte deres pension før tid, og ved i det hele taget at sikre Skandias Bonuspensions fortsatte kundebestand, således at også kunder, der ikke længere ønsker deres opsparing placeret i Skandia Bonuspension, er med til at bære et tab opstået, mens de var kunder i Skandia Bonuspension. Skandias Bonuspensions blivende kunder skal ikke stå med en regning, der ikke er deres.

I modsætning til andre kommercielle pensionsselskaber opbygger Skandia nemlig ikke reserver, men tilfører i stedet afkastet til kundernes opsparing, dvs. at det tilstræbes, at kundernes depotrente stort set svarer til Skandias faktiske afkast.

Skandia har loyalt oplyst kunderne om forholdene omkring kursværnet i Skandia Bonuspension, både ved adresseret information og via Skandias hjemmeside, Bilag ... Informationerne var tilgængelige samtidig med at Skandia indførte kursværnet.

Klager betegner i sin klage Skandias information om kursværnet som '*søforklaringer', 'rent sludder og en sang fra de varme lande'.* Sagligheden i kritikken har klager dog desværre ikke begrundet.

Vi kan til klagers orientering oplyse, at kursværnet intet har med Skandias solvens at gøre. Skandia har været i såkaldt 'grønt lys' hele tiden, opgjort efter Finanstilsynets retningslinjer.

Der er endvidere heller ikke tale om nogen stavnsbinding af klager, idet klager frit kan flytte sin opsparing til et andet selskab efter fradrag for kursværn.

Skandias administration af kursværnet er i overensstemmelse med bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder, Bilag ...

Skandia opgør kursværnet månedligt, og Skandias kunder fradrages alene det reelle kursværn, hvilket er i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer, Bilag ... Kursværnet er ikke en forretning for Skandia, men som beskrevet, en beskyttelse af den blivende kundebestand i Skandia Bonuspension.

Aktuelt vil et helt eller delvist genkøb af opsparingen i Skandia Bonuspension være forbundet med fradrag for kursværn svarende til den aktuelle sats, hvilken d.d. er 0,1 %.

Klager er af den opfattelse - allerede da kursværnet var nede på 0,6 % - at så burde Skandia jo principielt bare lade kursværnet bortfalde, men at Skandia ifølge klager, har '*nægtet'* dette.

Som det fremgår af ovenstående, samt det vedlagte Bilag …, fastsættes et kursværn ikke vilkårligt, men i henhold til retningslinjer fra Finanstilsynet. Det er således ikke muligt for Skandia 'bare' at sætte kursværnet til 0 [skriver nul].

Men ovenstående skal Skandia for Ankenævnet fastholde, at klager frit kan overføre sin pensionsordning fra Skandia til AP Pension nu mod fradrag for kursværn, svarende til den enhver tid gældende sats, og opgjort i overensstemmelse med retningslinjer givet af Finanstilsynet."

I brev af 19/1 2011 til nævnet oplyser selskabet, at kursværnet for klagerens pensionsordning aktuelt udgør 0 %.

Sekretariatet har opfordret selskabet til at beskrive adgangen til at indføre kursværn.

I brev af 17/8 2011 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"Skandia er af nævnet blevet bedt om at beskrive adgangen til at indføre kursværn.

Af klagers forsikringsbetingelser og dækningsoversigt fremgår det, at al bonus er ugaranteret. Samme steder er det oplyst, at klager har mulighed for at foretage tilbagekøb. Tilbagekøbsværdien/genkøbsværdien er ikke garanteret.

Skandia Livsforsikring A/S' til enhver tid gældende bonusregulativ og anmeldte tekniske grundlag er en del af pensionsaftalen.

Pensions-/forsikringsaftalen er omfattet af det til enhver tid gældende bonusregulativ og tekniske grundlag, uanset om dette fremgår eksplicit for forsikrede eller ej.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at forsikringen er omfattet af det til enhver tid gældende bonusregulativ.

Af det tekniske grundlag fremgår, at

'Selskabets bestand består af forsikringer etableret fra 1.1.2001. Bonus anvendes til ugaranterede forhøjelser, genkøbsværdien er ikke garanteret, og der er ingen betaling for rentegaranti.

Forsikringerne er således alene omfattet af ydelsesgaranti, der ikke omfatter bonusdelen.'

Vedr. tilbagekøbsværdi har Skandia beskrevet følgende:

'Tilbagekøbsværdien udgør den samlede nettoreserve, incl. nettoreserven for bonustillægsydelsen, med fradrag af GEBYR-B, jf. Satsbilag.

Det skal bemærkes, at nettoreserven for bonustillægsydelsen kan være negativ.

Tilbagekøb og overførsel, jf. 4.3.2., kan i henhold til forsikringsbetingelserne kun finde sted med 14 dages varsel til udløbet af en kalendermåned.

Ved tilbagekøb af forsikringer oprettet med en samlet årlig indbetaling på over INDSKUDSGRÆNSE-B beregnes kursværn som forskellen mellem det faktiske afkast efter PAL og risikoforrentning siden forsikringens oprettelse og den på forsikringen tilskrevne depotrente, jf. det anmeldte bonusregulativ. Hvis kursværnet overstiger GEBYR-B, fratrækkes kursværn før udbetaling.'

Teknisk grundlag giver adgang til at fastsætte kursværn.

Af Bonusregulativet for Skandia Livsforsikring A/S fremgår, at

'Forrentning finder sted med depotrente, som indgår i bonusberegningen, jf. afsnit 4.

Depotrenten er gældende for 1 måned ad gangen, og anmeldes forud. Anmeldelse finder altid sted forud for et nyt kalenderår. Hvis der i løbet af kalenderåret ikke finder anmeldelse sted, er foregående måneds depotrente fortsat gældende.

Depotrenten kan være mindre end grundlagsrenten eller endog negativ.

Det kan ved månedens udgang anmeldes en korrektion af den forud anmeldte depotrente. En sådan korrektion finder kun sted, såfremt udviklingen i selskabets formueafkast, solvens og/eller genkøbsbegæringer gør det nødvendigt."

Skandia kan dermed fastsætte negativ bonus hvis økonomiske forhold tilsiger det.

Skandia kunne som konsekvens af den verdensomspændende finansielle krise have valgt at nedskrive hele bestandens policer med en negativ bonus på 15 %.

Kursværn er et alternativ til negativ bonus og en mindre indgribende form for regulering end ovenstående.

Kursværn påvirker ikke hele bestanden, men alene de kunder, der gennem tilbagekøb/genkøb ønsker at opsige deres forsikringsaftale før tid.

Skandia har med bonusregulativet, der er en del af det tekniske grundlag, adgang til at nedskrive policerne med negativ bonus. Teknisk grundlag giver adgang til at fastsætte kursværn.

Skandia valgte af kundehensyn, og i dialog med Finanstilsynet, den mindst indgribende regulering, nemlig at lade tilbagekøb/ genkøb være omfattet af fradrag for kursværn. Bonusregulativ og teknisk grundlag er en del af pensionsaftalen, og det fremgår af klagers forsikringsbetingelser, at klager er omfattet af det til enhver tid gældende bonusregulativ. Tilbagekøbsværdien/genkøbsværdien er endvidere ikke garanteret.

Det er afslutningsvis væsentligt at være opmærksom på, at Skandia ikke kunne have undladt at gøre noget, dvs. undladt at enten nedskrive bestanden med en negativ bonus eller fast-

sætte kursværn. Et genkøb til en kunde uden anvendelse af kursværn ville nemlig have tilført de tilbageværende kunder et tab. Skandia ville dermed have overtrådt reglerne om kontribution."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**10 Tilbagekøb**

10.1 Forsikringstageren har ret til at ophæve forsikringen og få tilbagekøbsværdien udbetalt, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- præmiebetalingen er ophørt,
- der er ikke opnået ret til præmiefritagelse,
- der udbetales ikke løbende ydelser og
- værdien af forsikringsdækningen ved død er større end tilbagekøbsværdien.

10.2 Begæring om tilbagekøb skal ske skriftligt med mindst 14 dages varsel til den 1. i en måned.

11 Bonus

11.1 Forsikringen får beregnet og tilskrevet bonus efter Skandia Livs til enhver tid gældende bonusregulativ.

11.2 Den tilskrevne bonus er ikke garanteret."

Nævnet udtaler:

Kursværnet medfører, at der ved et eventuelt tilbagekøb fratrækkes et beløb som alternativ til negativ bonus. Kursværnet er behørigt anmeldt til Finanstilsynet, der påser, at betingelserne herfor er opfyldt.

Efter forsikringsbetingelserne er tilbagekøbsværdien ikke garanteret.

Nævnet kan herefter ikke give klageren medhold.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand